

**Marcali Szociális és Egészségügyi Szolgáltató Központ
CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLATA**

☒ 8700 Marcali, Dózsa Gy. u. 9. ☎ 85/311-102, 510-355

Fax: 85/510-355

E-mail: családsegito@szocialiskozpont.hu

Ügyiratszám: ASZ/ / 2017.

Tárgy: Vése gyermekvédelmi
beszámolóhoz értékelés készítése

Ügyintéző: Pápai Ibolya

Hiv.sz.:

A család- és gyermekjóléti feladatok ellátásának 2016. évi tapasztalatai

Marcali Város Önkormányzata a Marcali Szociális és Egészségügyi Szolgáltató Központon keresztül az alábbi személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátásokat biztosítja:

I.) gyermekjóléti szolgáltatás

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

II.) gyermekek napközbeni ellátása

Bölcsőde

III.) gyermekek átmeneti gondozása

Önálló helyettes szülő

Értékelés

I.) Gyermekjóléti szolgáltatás

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

Család- és gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja

2016. évben szolgálatunk működésében változások történtek:

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 2016.01.01-től a Marcali Szociális és Egészségügyi Szolgáltató Központon belül működő önálló szakmai egység, amely szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez.

A Család- és Gyermekjóléti szolgálat ellátási területe: Marcali, Sávoly, Nagyszakácsi, Vése, Varásló, Nemesdéd, Somogyzsitfa, Csákány, Somogysámson, Szökedencs, Nemesvid és Somogysimonyi.

Vésén a 0-18 éves lakosság szám 330 fő volt. A 18 év alattiak lakosságon belüli aránya 43%. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma 110 fő. Ez a 18 év alattiak 33% -a.

A Család- és Gyermekjóléti szolgálat személyi és tárgyi feltételei megfelelnek a 15/1998. NM rendelet 1. számú melléklet I. 1. a) pontjában foglalt szakmai létszám irányszámainak és a létszámminimum normáinak.

Személyi feltételek Család- és Gyermekjóléti szolgálat

1. A szolgálat munkáját szakmai vezető irányította (aki szociális segítőmunkát is végzett).
2. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnál 3 fő végzett családsegítő tevékenységet.

Családsegítői körzetek:

- I. Marcali fele része (Pápai Ibolya)
- II. Somogyzitfa, Csákány, Nemesvid, Somogysámson, Somogysimonyi, Szökedencs (Lutor Zsófia)
- III. Sávoly, Nagyszakácsi, Vése, Varásló Nemesdéd, (Tóth Renáta)
- IV. Marcali fele része, helyettesítéssel (Lutor Zsófia és Tóth Renáta)

Az ellátási terület családsegítők közötti felosztása elsősorban a 15/1998. NM rendelet 1. számú mellékletében szabályozott-, egy családsegítőre jutó létszámminimumok figyelembevételével történt.

Vésén élő lakosság ellátását végző szakemberek száma:

- 1 fő családsegítő

A családsegítők számára az intézmény biztosítja a vonatkozó jogszabályok által kötelezően előírt továbbképzéseken való részvétel-, valamint szakmai helyettesítés és az esetmegbeszélés lehetőségét.

A szolgáltatás építészeti és tárgyi feltételei az intézmény székhelyén teljes mértékben biztosítottak. Az elhelyezésül szolgáló épület a városközpontban, jól megközelíthető helyen található (Dózsa Gy. u. 9.), részben akadálymentes.

A szolgálat rendelkezésére áll: a családsegítők munkavégzését biztosító irodahelyiség, a szolgálatot felkeresők számára váróhelyiség és a négyszemközti beszélgetés biztosításához külön iroda, interjúszoba. A családsegítők közlekedése Marcali területén kerékpár-, és intézményi gépkocsi rendelkezésre bocsátásával-, a vidéki településeken intézményi gépkocsival megoldott.

A szakmai munkát hivatalos, elektronikus jogszabálytár, 1 db asztali számítógép, 2 db laptop, internet hozzáférési lehetőség, adatrögzítést biztosító mobil eszköz segíti. A területi munka hatékonysága érdekében a családsegítők számára mobiltelefon biztosított.

A társulás településein az ügyfélfogadás feltételei – irodahelyiség, ügyfélváró – legtöbb helyen adottak.

Gyermekjóléti szolgáltatás működésének tapasztalatai

1. A család- és gyermekjóléti szolgálat a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében:

- a) **gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése**

A gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése 2 esetben történt.

- b) családtervezési, pszichológiai, nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájárulás megszervezése**

Nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés és káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy ezekhez történő hozzájárulás megszervezése 13 esetben történt.

- c) válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz történő hozzájárulásának szervezése,**

Válsághelyzetben lévő fiatalos várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása nem fordult elő.

Családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájárulás szervezésére nem került sor.

- d) szabadidős programok szervezése:**

Szabadidős programok szervezésére Vésén nem került sor.

e) hivatalos ügyek intézésének segítésére 19 alkalommal került sor.

2. A család- és gyermekjóléti szolgálat feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:

- a) veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben**

A gyermekjóléti szolgálat szervezi és kezdeményezi a Gyvt. 17.§-ában meghatározott, valamint más érintett személyek és szervezetek részvételét az észlelő- és jelzőrendszerben.

A vonatkozó 15/1998. NM rendelet 9. § (3) bekezdésének megfelelően az együttműködés, valamint tevékenységünk összehangolása céljából, előre meghatározott témakörben 2016. évben *6 szakmaközi megbeszélést* szerveztünk, amelyeken a 122 meghívottból mindössze 35 fő (28,6%!) jelent meg, ez a 2015. évi 28%-hoz képest nem változott.

A témák a következők voltak:

1. A gyermekjóléti alapellátási feladatok két szervezeti egységben történő ellátása
Előadó: Hámos Zsuzsanna szakmai vezető
2. A veszélyeztetettség korai életkorban történő felismerése
Előadó: Hartal Katalin igazgató
3. A Gyermek- és Ifjúságpszichiátriai Gondozó tevékenysége, gyakran előforduló esetek
Előadó: Csernus Csilla gyermekklinikai szakpszichológus
4. A veszélyeztetettség felismerése és kezelése egy óvodás és egy általános iskolás gyermek esetén keresztül
Előadó: Szalay Miklós pszichológus
5. Drogprobléma-, a designer drogok megjelenése ellátási területünkön. A prevenció és a kezelés lehetőségei

Előadók: Dr. Várszegi Csilla, az Indit Közalapítvány „Tükör” Somogy Megyei Drogambulancia és Addiktológia vezetője, pszichiáter szakorvos; Biacsi Ádám a Drogambulancia pszichológusa.

6. Az észlelő- és jelzőrendszer tagjaival történő együttműködés kidolgozása, fejlesztése
Előadó: Pápai Ibolya szakmai vezető

b) a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése

A szolgálat által gondozásba vett gyermekek veszélyeztetettségének fő oka Vésén 100 %-ban környezeti ok volt.

A családsegítő családi konfliktust (2), és gyermeknevelési problémákat (11), mint környezeti veszélyeztető okokat tárta fel.

A kialakult problémák megoldásában a családokat az alábbi szakmai tevékenységekkel segítettük: információnyújtás (28), segítő beszélgetés (20), családlátogatás (118), hivatalos ügyekben való közreműködés (19), tanácsadás (13), adományközvetítés (35).

Új családgondozásba vételre 2 esetben került sor, mind a 2 esetben a jelzőrendszer kezdeményezte a szociális segítőmunkában való részvételt.

c) a jelzőrendszer tagjaival való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása

2017. február 28-án a jelzőrendszeri tagok írásos tájékoztatóit figyelembe véve átfogóan értékeltük 2016. évre vonatkozóan az általunk ellátott 12 településen a gyermekjóléti alapellátások valamennyi formáját.

Vése területére vonatkozóan 7 jelzést kaptunk az alábbi személyektől, szervezetektől:

1. köznevelési intézmény	6
2. egészségügyi szolgáltató	1

A jelzőrendszeri tagjaival való együttműködés tapasztalatai (írásos beszámolók alapján)

Gyermekvédelmi problémák:

- Várandósok a kötelező vizsgálatokon nem a megfelelő időpontban való megjelenése, az előírt gyógyszerek szedésének elmulasztása
- A védőnő és/vagy a gyermekorvos/háziorvos által a gyermekek számára javasolt szakorvosi szűrővizsgálatok elmulasztása
- Fejtetvesség, rühesség esetén a gyermek közösségből való kitiltási lehetőségének hiánya (további probléma, ha a szülő otthon nem kezeli gyermekét)
- Gyermekek időnkénti gondozatlansága, hiányos, vagy ápolatlan öltözete (főleg óvodás korban)
- Szülői kötelezettségek elmulasztása, szülői együttműködés hiánya, a gyermekek óvodai, iskolai életével kapcsolatos érdektelenség (szülői értekezleteken való megjelenés elmulasztása)
- Családokban lévő nagyobb feszültség, türelmetlen szülők, a megfelelő szülői példamutatás hiánya, melyek kihatnak a gyermekek érzelmi életére
- Következtelen szülői nevelés, a szülői tekintély kialakításának hiánya, vagy a gyermek már kisebb korában elvesztése
- Az oktatás - nevelés felelősségének teljes áthárítása a köznevelési intézményekre

- Iskolás (általános iskola felső tagozat, középiskola) gyermekek tanulás iránti motiválatlansága
- „Megélhetési tanulás”: csak azért jár iskolába, mert kötelező (főleg a szakképző iskolákban)
- Iskolás gyermekeknél a hiányzások nem a házirendnek megfelelő igazolása, emiatt igazolatlan mulasztások megjelenése
- Az igazolatlan mulasztások kezelésére a törvények által biztosított szankciók nem jelentenek visszatartó erőt
- Az igazolt hiányzások kapcsán a házi orvosok partnerként való megjelenése
- A napközben csellengő, főleg középiskolás korú gyermekek ellenőrzésének hiánya a rendőrség részéről
- Iskolás gyermekek súlyos magatartásproblémái, egymás közötti agresszív viselkedésük; ezek kezelésének hiányosságai (iskolapszichológus hiánya, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, pedagógiai asszisztensek alacsony száma)
- Iskolatípus hiánya a normál értelmi képességű, de tanulási- és magatartászavarral küzdő gyermekek számára (emiatt a gyermekek „normál” általános iskolában maradása)
- Szakértői vizsgálatokon, pszichológiai foglalkozásokon való megjelenések elmulasztása
- A jelzések túl későn (többnyire az általános iskola felső tagozatából) érkeznek szolgálatunkhoz, illetve a Gyermekek- és Ifjúságpszichiátriai Gondozóhoz.

Gyermekvédelmi sikerek, szolgálatunkkal való együttműködés

- Óvodás gyermekek esetén az igazolatlan mulasztásról nem kaptunk jelzést 2016. évben.
- Tankötelezettség mulasztások száma csökkent.
- Szakmaközi megbeszéléseket, esetmegbeszéléseket, esetkonzultációkat tartottunk, a tapasztalatcsere lehetőségét biztosítottuk.
- Egy-egy gyermek sorsának megnyugtató rendeződése, mely csak több szakember együttműködése kapcsán valósulhatott meg.

Szakmaközi megbeszéléseken való megjelenési arányok:

- Az óvoda vezetőjét négy alkalommal hívtuk, három alkalommal megjelent.
- Az iskola vezetőjét hat alkalommal hívtuk, öt alkalommal megjelent.
- A védőnőt szakmaközi megbeszélésre négy alkalommal hívtuk, három alkalommal megjelent.
- A középiskolák vezetőit szakmaközi megbeszélésre hat alkalommal hívtuk. A Berzsényi Dániel Gimnázium képviselője négy alkalommal jelent meg. A Siófoki Szakképzési Centrum Marcali Szakképző Iskolájának képviselője, illetve a somogyzsitfai Széchenyi Zsigmond Mezőgazdasági Szakképző Iskola képviselője egy alkalommal sem jelent meg.

A jelzőrendszer működését Vésén jónak ítéljük meg, a szakemberek jelzési- és együttműködési kötelezettségüknek eleget tettek.

d) tájékoztatás adása az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokból, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről

Nem fordult elő ilyen eset.

3.A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében iskolai szociális munkát biztosíthat.

Iskolai szociális munkát nem biztosítottunk.

4. A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a kialakult veszélyeztettség megszüntetése érdekében:

a) a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (a továbbiakban: szociális segítőmunka) elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását

A család- és gyermekjóléti szolgálat 2016. évi működési adatai Vése településen:

Forgalom: 205

Családlátogatás: 118

Szociális segítőmunkában részesülő családok száma Vésén: 13 család 20 gyermek

Részletezve, a családgondozások típusai szerint:

- *szociális segítőmunka* -3 család 4 gyermek
- *védelembé vétel* alatt álló 5 család 6 gyermek volt
- *nevelésbe vétel* alatt álló gyermek szülőjével végzett szociális segítőmunka 4 család 9 gyermek volt
- *utógondozás* - szakellátásból 1 családjába visszakerült 1 gyermek volt.

8 gyermek- illetve fiatalok esetén sikeres szociális segítőmunka kapcsán zártuk le a gondozást.

b) a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen válás, gyermekelhelyezés és kapcsolattartás esetében

Konfliktuskezelésre két alkalommal került sor. Válás, gyermekelhelyezés és kapcsolattartás megoldásának elősegítésére nem került sor.

ca) kezdeményezni egyéb gyermekjóléti alapellátások igénybevételét; és azt szükség esetén személyes közreműködéssel is segíteni

13 esetben közvetítettünk ügyfelet mentálhigiénés, káros szenvedélyek megelőzését célzó-, egészségügyi, jogi, gyermeknevelési tanácsadás igénybevételére.

cb)³⁰⁰ szociális alapszolgáltatások igénybevételét,

Nem kezdeményeztük Vésén szociális alapszolgáltatások igénybevételét.

cc) egészségügyi ellátások igénybevételét,

Nem kezdeményeztük egészségügyi ellátások igénybevételét.

cd) pedagógiai szakszolgálatok igénybevételét.

Nem kezdeményeztük pedagógiai szakszolgálat igénybevételét.

5. A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében:

a) a családgondozás biztosítása a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához

4 esetben végeztünk szociális segítőmunkát nevelésbe vétel alatt álló 9 gyermek szülőjével.

b) utógondozás biztosítása a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez

- Egy család 1 gyermeke esetében láttunk el utógondozói feladatokat (a gyermek ezt megelőzően a nevelésbe vett gyermekként lakásotthonban élt).

II.) Gyermek napközbeni ellátása - Bölcsőde

A bölcsőde, a kistérségi társulás 37 településéről fogadja azokat a családban nevelkedő, 3 éven aluli gyermekeket, akiknek a napközbeni ellátását szülei nem tudják biztosítani.

Feladat jellegét tekintve napos bölcsődeként működik 4 gyermekcsoporttal.

Személyi feltételek:

- 1 szakmai vezető
- 8 kisgyermeknevelő
- 1 takarítónő
- 1 fő szerződéses gyermekorvos heti 1 órában

Férőhelyek száma: 52, férőhely kihasználtság 91,82% volt.

2016. évben a beíratott gyermek száma átlagosan 48 volt. A kistérségből összesen 14 gyermek ellátására került sor.

Naponta jelenlevő gyermekek száma 48 fő, kapacitáskihasználtság 92,61% volt.

100%-os normatív étkezési díjkezdményben 36 gyermek részesült (rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság miatt 2 gyermek, tartósan beteg jogcímen 2 gyermek, nevelésbe vétel jogcímen 1 gyermek, három gyermeket nevelő család jogcímen 8 gyermek, családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladta meg a 89.408 Ft-ot jogcímen 23 gyermek részesülhetett).

Veszélyeztetett, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, jelzésre okot adó helyzet nem volt az elmúlt évben.

2016-ban beadott pályázatok:

- Humán, Köznevelési, Egészségügyi és Szociális Bizottság pályázattal „Prevenációs klub az esélyegyenlőségért III.” elnevezésű programra 292.000 Ft támogatást,
- Civil Kapcsolatok Kulturális Idegenforgalmi, Sport és Ifjúsági bizottság pályázattal „Hancurka családi sportnap” nevű programra pedig 60.000 Ft támogatást nyert az intézmény.

A családok támogatása, a családi nevelés kiegészítése alapfeladataik körébe tartozik, melyhez családtámogató programok szervezésével (családi rendezvények, szülőértekezletek, nevelést segítő szakemberek előadásai) nyújtottak segítséget, valamint mintát adtak a családban felmerülő nevelési nehézségekre.

A bölcsőde, kötelező feladatán túl térítés ellenében 2 szolgáltatást működtetett:

1. Játszócsoport: célja, hogy a közösségbe nem járó gyermekek az édesanyjukkal együtt játszhatnak az intézmény által megteremtett kedvező körülmények között, illetve heti egy alkalommal komplex fejlesztést megvalósító, ún. Babóca tornán vehetnek részt.
2. Sószoba: célja a felső légúti megbetegedések, asztma, asztmatikus tünetek, bőrbetegségek gyógyulásának segítése, a gyógyulási folyamat felgyorsítása, illetve a betegségek megelőzése.

III) Gyermekek átmeneti gondozása

Önálló helyettes szülő

Az önálló helyettes szülői ellátás helyettes szülő hiánya miatt szünetelt.

A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása

2016. évben szolgálatunknál szakmai ellenőrzést tartott a Somogy Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztály. Az ellenőrzés során az általunk végzett szakmai munkát rendben találták.

Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések)

- A köznevelési intézmények ösztöndíjprogramokon való részvételének ösztönzése, a hátrányos helyzetű gyermekek támogatása érdekében
- Veszélyeztetettség minél korábbi életkorban történő felismerése és jelzése szolgálatunk, vagy közvetlenül a Somogy Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Marcali Tagintézménye, illetve a Gyermek- és Ifjúságpszichiátriai Szakrendelés és Gondozó felé – ezt követően pedig a társszakmák hatékony együttműködése, a kompetenciahatárok figyelembevételével
- Szakmaközi megbeszéléseken, esetmegbeszéléseken a meghívottak tájékoztatása jogszabályi kötelezésről.
- Meghívásra részt veszünk az általunk ellátott települések óvodáiban, általános- és középiskoláiban tartott szülői értekezleteken, ahol tájékoztatást adunk a család- és gyermekjóléti szolgálat munkájáról, az együttműködés lehetőségeiről.
- Esetkonzultációk/esetmegbeszélések/esetkonferenciák délutáni időpontra tétele (iskoláskorú gyermek esetén).
- Óvodai, iskolai oktatás keretein belül a helyes életvezetési szabályok tudatosítása (prevenció).
- Civil szervezetek felkeresése, hatékonyabb együttműködés kialakítása.
- Ruhabörzék szervezése, adományosztás közvetítése hátrányos helyzetű családok számára.

A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.)

Az Öszinte Mosoly Közhasznú Alapítvány együttműködési megállapodást kötött Intézményünkkel 2016. 07.20-án, és együttműködő partnerként vállaltuk, hogy felkutatunk

rászoruló, egy- vagy többgyermekes családokat, akiknek szociális helyzetét javíthatja a „STEP” mozgalom, és az Alapítvány által biztosított, sorszámozott kedvezménykártyákat kiosztja.
2016. 12. 31-ig STEP kártyában Vésén nem részesült rászoruló, gyermekes család.

2016. 10. 27-én az Indit Közalapítvány „Tükör” Somogy Megyei Drogambulancia és Addiktológiával közösen szakmaközi megbeszélést szerveztünk „Drogprobléma-, a designer drogok megjelenése ellátási területünkön, a prevenció és a kezelés lehetőségei” címmel. Az egyeztetésen, sajnálatos módon a meghívott 26 jelzőrendszeri tag közül mindössze 7 fő jelent meg. Vése településről senki nem vett részt a megbeszélésen.

Marcali, 2017.05.25.

Pápai Ibolya
szakmai vezető

Hartal Katalin
igazgató